

ΚΑΠΟΤΕ... ΣΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ – Παιδικές αταξίες

Παιδική ηλικία χωρίς σκανταλιά είναι φαγητό χωρίς αλάτι. Και αυτή τη νοστιμάδα των παιδικών μας χρόνων, πριν καλά-καλά τελειώσουμε το Δημοτικό, την αντιληφθήκαμε πολύ αργότερα, όταν η νιότη πλέον είχε περάσει ανεπιστρεπτί, ο ορθολογισμός και η ηθική μπήκαν στα κατάλληλα καλούπια θεώρησης των πραγμάτων και όλος ο πρότερος βίος μας έγινε νοσταλγικό όνειρο θερινής νυκτός. Τότε μόνο αντιληφθήκαμε πόσο φυσιολογική τελικά ήταν η ζωή που κάποτε ως παιδιά ζήσαμε, πόσο αθώα και πόσο αναπόφευκτη στις αστοχίες της και τις υπερβολές της για την οποία είχαμε χρόνια ολόκληρα σταθεί αυστηροί κριτές απέναντί της και για μακρύ χρονικό διάστημα διακατεχόμασταν από τις ενοχές κάποιων άτοπων ενεργειών μας. Και ίσως σήμερα υπάρχει κάποιο νόημα αυτές να εξιστορηθούν, έστω και με το αρνητικό τους βάρος, γιατί σκιαγραφούν σε μεγάλο βαθμό την παιδική, αγορίστικη κυρίως, ψυχολογία της εποχής.

Τα καλοκαίρια ερχόταν πάντα για διακοπές από τον Ορχομενό ο ξάδερφός μου ο Αντρέας ο Σόλιας και ήταν πολλές οι φορές που παίζαμε άλλοτε μαζί με τα άλλα παιδιά και άλλοτε εντελώς μόνοι μας. Κάποια φορά, θελήσαμε να αγοράσουμε τσιγάρα και για ασφάλεια, να μη μας αντιληφθούνε, αποφασίσαμε να πάμε στα Καστέλλια. Ασφαλώς καπνίζαμε στα ψεύτικα, μόνο και μόνο για να παριστάνουμε τους μεγάλους. Πιο προνοητικός ο Αντρέας μην τύχει καμιά κακιά στιγμή, δεν πείστηκε να τα προμηθευτούμε από τα δικά μας μαγαζιά όπως του πρότεινα κι επέμενε να πάμε στο διπλανό χωριό. Υπήρχε τότε ένα περίπτερο κοντά στο καφενείο του Παπανικολάου και αγοράσαμε ένα πακέτο OSCAR με ότι χαρτζιλίκι είχαμε εξασφαλίσει. Ήταν το πρώτο πακέτο «κατοστάρι» που βλέπαμε με ακράτητο ζήλο και το χρυσό του χρώμα το έκανε ακόμη πιο ελκυστικό. Σαν μια πλάκα χρυσού φάνταζε στα μάτια μας και ικανοποιημένοι με το απόκτημά μας πήραμε γρήγορα το δρόμο της επιστροφής να απολαύσουμε τη «νέα γεύση» που διαφήμιζε η τηλεόραση.

Ήταν κατακαλόκαιρο και οι καλαμποκιές στο χωράφι δίπλα στις κυρα-Κούλας της κομμώτριας φορτωμένες με το χρυσαφένια καρπό τους. Χωρίς πολλή σκέψη αποφασίσαμε να κόψουμε μερικά καλαμπόκια που δεν είχαμε στο δικό μας χωριό. «Πού τα βρήκατε βρε αυτά;» ρώτησαν υποψιασμένες οι μανάδες μας. «Μας τα έδωσαν κάποια παιδιά απ' τα Καστέλια». «Μωρέ αχαΐρευτοι, φτάσατε ως εκεί!» άστραψαν οργισμένες κι έχοντας καταλάβει το παράνομο της πράξης μας άρχισαν τη συνηθισμένη κατήχηση και πρακτική.

Εκείνο το πακέτο OSCAR ίσως να βρίσκεται ακόμη στο σημείο που το κρύψαμε ώστε να το έχουμε «για την άλλη φορά». Ξεχάστηκε σε μια ασφαλή κόχη της βρύσης στη ρεματιά κάτω από το δρόμο για το νεκροταφείο και δεν αναζητήθηκε ποτέ από τότε. Μόνο μια φορά πριν κάποια χρόνια, μεθυσμένος από το έντονο άρωμα των παιδικών αναμνήσεων, αποπειράθηκα να κατέβω μήπως το βρω (σκεπτόμενος ότι θα επιζεί τουλάχιστον το χρυσόχαρτο, μοναδικό τρόπαιο των παιδικών μας ανδραγαθημάτων) αλλά η απότομη κατηφοριά του εδάφους και τα βάτα – δάσος ολόκληρο - που υπήρχαν μου κόψανε το δρόμο και την όρεξη για τέτοιου είδους νοσταλγικές αναπολήσεις. Πόσο δυνατές είναι πράγματι οι αναμνήσεις από αυτές τις παιδικές τρέλες! Ρώτησα τον ξάδερφο σχετικά πρόσφατα αν θυμόταν εκείνο το περιστατικό και το εκπληκτικό είναι ότι θυμόταν ακόμη και την μάρκα των τσιγάρων.

Αυτή η ιστορία μου θυμίζει μια άλλη ανάλογη που έζησα με το Χρόνη στο Οινοχώρι, μιας και κάθε καλοκαίρι περνούσα εκεί κάποιες μέρες (ελπίζω να μη με αναθεματίζει για την αποκάλυψη). Είχαμε μάθει για ένα νέο τύπο τσιγάρου με άρωμα μέντας, τα MISTRAL, και μας είχε γίνει εμμονή η απόκτησή τους. Δεν θυμάμαι πώς κατάφερε να τα βρει, αλλά ο "τόπος του εγκλήματος" θα μου μείνει αξέχαστος. Μια τέτοια απόλαυση χρειαζόταν και το κατάλληλο περιβάλλον και δεν ήταν δυνατό να αρκεστούμε στα πουρνάρια των γύρω πλαγιών ή τα καλύβια με τη μπόχα των ζώων. Ένας κοινός φίλος (καλό παιδί κι αυτός) μας οδήγησε παράνομα στο σπίτι του θείου του, τη «βίλα» όπως τη λέγαμε. Όμως το τσιγάρο θέλει και καφέ! Θελήσαμε λοιπόν να εξασφαλίσουμε τη μέγιστη απόλαυση με ένα μερακλίδικο βαρύ-γλυκό, αλλά η ζάχαρη είχε

τελειώσει. «Δε πειράζει, θα τον πιούμε σκέτο» αποφασίσαμε χωρίς πολύ σκέψη. Εκεί, σε εκείνο το πανέμορφο και μαγικό για την ιδιαίτερη αυτή στιγμή μέρος, ήπιαμε τον πρώτο μας «σκέτο» καφέ, πολύ πριν ενεργήσουν άλλες, ανώτερες δυνάμεις για να τον πίνουμε έτσι και σήμερα.

Η μεγαλύτερη όμως σκανταλιά – και ασφαλώς το μεγαλύτερο ατόπημά μας – συνέβη κάποτε με τα αλάνια του χωριού όταν προσπαθήσαμε να ξεγελάσουμε τους μαγαζάτορες (τον μπαρμπα-Θανάση και το μπαρμπα-Γιάννη) παίρνοντας κάτι ευτελούς αξίας χωρίς να μας πάρουν χαμπάρι. Στης κυρά-Γιαννίτσας, που διατηρούσε κι αυτή ένα μικρό παντοπωλείο δε θυμάμαι να είχαμε αναπτύξει κάποια ανάλογη δράση. Τη σεβόμασταν ως γυναίκα και ως χήρα; Δεν υπήρχαν οι κατάλληλες προϋποθέσεις ανάπτυξης του σχεδίου μας; Δε θεωρούσαμε κατόρθωμα να ξεγελάσουμε μια βασανισμένη γυναίκα, μια πραγματική βιοπαλαίστρια που με αυτό το μαγαζάκι μεγάλωσε τα παιδιά της και κάνανε προκοπή; Δεν ξέρω.

«Μπάρμπα-Θανάση δώσε μας πέντε φακέλους αλληλογραφίας», «Μπάρμπα-Γιάννη δώσε μας πέντε κόλες αναφοράς» ζητούσαμε ώστε να τους αναγκάσουμε να ψάξουν στα ράφια και να καθυστερούν μετρώντας, ενώ εμείς σε δευτερόλεπτα, χωρίς να γίνουμε αντιληπτοί, καταφέρναμε να πάρουμε κάτι ασήμαντο, κάτι ευτελές, όπως μια τσίχλα σε μορφή τσιγάρου ή σε μορφή νομίσματος που βγαίνανε τότε. «Θα γράψετε στα κορίτσια βρε; Α ρε να 'χα τα νιάτα σας;!» μας πείραζε ο μπαρμπα-Θανάσης. Νομίζαμε ότι τους είχαμε ξεγελάσει και κομπάζαμε όλο χαρά, χωρίς καμία τύψη, γιατί τίποτα το μεμπτό δεν είχε για μας τότε αυτό το αθώο παιγνίδι. Δεν ήταν κλεψιά και την ικανοποίησή μας την είχαμε εξαγοράσει μιας και αυτά που ψωνίζαμε ήταν αρκετά μεγαλύτερης αξίας από αυτή που παράνομα εισπράτταμε. Μια εμμονή μόνο ήταν που το τίμημά της παραβλέπαμε προς χάριν μιας παράδοξης ικανοποίησης. Έτσι πιστεύαμε τότε ή έτσι τουλάχιστον θέλαμε να πιστεύουμε.

Η χαρά μας μεγάλωνε όταν καταφέρναμε να εξαπατήσουμε το μπαρμπα-Θανάση που ήταν πιο πονηρός και πιο αυστηρός. Δε χάριζε κάστανα ο Μούρκος! Θα μας τα ξερίζωνε τα αυτιά για τα καλά, σε αντίθεση με το

μπαρμπα-Γιάννη που θα μας συγχωρούσε καλόβολα ή το πολύ να μας μάλωνε ελαφρά. Αν είχαμε πρόσφατα αγοράσει κάτι, θα έπρεπε την επόμενη φορά να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί. Για να γίνουμε ξανά πειστικοί και να μην μας υποψιαστεί ζητούσαμε κάτι που μας ήταν πραγματικά χρήσιμο (πχ ένα τετράδιο ή ένα μπλοκ ιχνογραφίας), συνεπώς και πιο ακριβό. Πιστεύαμε ότι τον είχαμε ξεγελάσει δίχως να συνειδητοποιήσουμε ότι εμείς οι ίδιοι τελικά είχαμε πέσει θύματα των παράλογων ενεργειών μας. Ο πονηρός μαγαζάτορας δεν άργησε να αντιληφθεί το σκοπό αυτών των περιέργων επισκέψεων. Μάλλον όμως υπολόγισε πως το κέρδος του ήταν μεγαλύτερο από τη ζημία του και διαβάζοντας το περίχαρο κάθε φορά βλέμμα μας, μας άφησε να πιστεύουμε ότι τον κοροϊδέψαμε.

Όμως ο διάβολος δε χάνει ευκαιρία να μολύνει και τις πιο αθώες αν και σκανταλιάρικες ψυχές και να βάλει μέσα τους έναν άλλο πειρασμό, δόλιο και αναίσχυντο, αντί εκείνου του αθώου κι άδολου που εμείς βλέπαμε σαν παιχνίδι. Μη μπορώντας να εκτιμήσουμε την βαρύτητα των πράξεών μας, σε μια από εκείνες τις αλλόκοτες δράσεις μας η κατάσταση πήγε να ξεφύγει και το παιχνίδι σταμάτησε μονομιάς. Τα Κυριακάτικα λόγια του παπα-Θανάση ήχησαν ξαφνικά βροντερά μέσα μας και η ματιά του άστραψε φλογερή και επίμονη λίγο πριν τον ολισθηρό κατήφορο που θα μας στιγματίζε για καιρό. Τότε μόνο αντιληφθήκαμε το άτοπο των ενεργειών μας και συνειδητοποιήσαμε πόσο δυσδιάκριτα είναι τελικά τα όρια μεταξύ αθωότητας και δόλου σε αυτές τις ηλικίες.

Αν και αρκετά όψιμο, ένα ταπεινό συγγνώμη από τους απόγονους.

Συνεχίζεται.....